

ИДИ РАМАЗОН

[Тоҷикӣ – Таҷики – طاجيکيۃ]

Солеҳ ал-Фавзон

2012 - 1433

IslamHouse.com

﴿ عيد الفطر المبارك ﴾

«باللغة الطاجيكية»

صالح بن فوزان الفوزان

2012 - 1433

IslamHouse.com

ИДИ РАМАЗОН

Аллоҳу акбар, Аллоҳу акбар, Аллоҳу акбар, Аллоҳу акбар, Аллоҳу акбар, Аллоҳу акбар, Аллоҳу акбар, Аллоҳу акбар, Аллоҳу акбар, Аллоҳу акбар, Аллоҳу акбар, Аллоҳу акбару кабиरो валҳамду лиллоҳи касиро ва субҳоналлоҳи букратав ва асило.

Ситоиш Худовандеро, ки роҳи ибодатро барои бандагонаш осон гардондааст ва барояшон иде муқаррар намуда, ки баъди комил гардондани рӯзаашон фаро мерасад, ва фурсатҳои хайру некиро ҳамеша барои бандагонаш паси ҳам меорад, то подоши накӯкоронро пурра ато намуда, фазлу бахшиши фаровон насиби эшон гардонад.

Ҳамин ки моҳи Рамазон ба охир бирасад, ба дунболи он моҳҳои ҳаҷ фаро мерасанд, то мардум қасди хонаи Ё намоянд.

Эй мардум, аз Худо битарсед ва Ёро барои неъматҳои комил гардондану ба охир расондани рӯзаи моҳи Рамазон шукру сипос гӯед ва қабул гардидани намозу рӯзаатонро аз Ҳақ таъоло масъалат намуда, барои камбудихову гуноҳони худ омӯзиш талабед ва бидонед, ин рӯз, рӯзи ид аст, ки дар он мӯъминон барои ба охир расондани моҳи Рамазон бо тоату ибодатҳои зиёд масруру хурсанд мегарданд, зеро хурсанди қардан бо чунин амалҳои накӯ дар шарият, ҷоиз ва писандида аст, вале хурсандиву хушҳоли барои расидан ба хостаҳои шахвони ва

манофеъи зудгузари дунавӣ нақӯҳида ва зишт мебошад. Аллоҳ таъоло фармуда:

﴿قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ﴾ ﴿سُورَةُ يُونُسَ ٥٨﴾
«Бигӯ ба фазли Худо ва ба раҳмати Ӯ, ба ин чизҳо бояд, ки шодмон шаванд. Ин бехтар аст аз он чи ҷамъ мекунанд» Сураи Юнус: ояти 58.

Бинобар ин, рӯзи шукру зикри Худост ва низ рӯзи ифтори Рамазон, хӯрдану нӯшидан мебошад, ки рӯза гирифтани дар ин рӯз (ид) дар шарият ҳаром аст, зеро рӯзагири дар рӯзи ид рӯй гардондан аз меҳмонию Худованд, саркаши аз амри Ӯ маҳсуб мегардад. Чунки вақте Расули Худо (с) аз Макка ба Мадина омаданд, мардуми Мадина дурӯза хурсанди доштанд, ки дар он бозиву хурсанди менамуданд. Расули акрам (с) ба онҳо гуфт: «Ҳамоно Худованд бароятон ду рӯзи бехтаре дар ивази ин ду рӯз бахшидааст, ки он ду иди Рамазон ва иди Қурбон мебошад» (Ривояти Абудовуд).

Пас Ҳақтаъоло дар ивази ин ду рӯзи бозиву хушҳоли, ду рӯзи зикру шукр ва мағфирату омӯрзиш бахшид. Мусалмонон се ид доранд, ки ҳар як ид баъд аз комил гардондани ибодати бузурге фаро мерасад, яъне иди Рамазон баъди рӯзаи Рамазон ва иди Қурбон баъди анҷомдиҳии аркони ҳаҷ. Иди саввум бошад, ҳар ҳафта такрор меёбад, ки он рӯзи ҷумъа мебошад, ки иди ҳафтаги ба шумор меравад, зеро Худованд дар як

шабона рӯз панҷ вақт намозро бар бандагонаш фарз гардондааст.

Ҳар вақте мусалмонон намозҳои як ҳафта ро пурра анҷом диҳанд, рӯзи ҷумъа фаро мерасад, ки Ў таъоло онро иди ҳафтагии бандагони намозгӯзор қарор додааст ва низ дар ин рӯз (ҷумъа) намози бузургеро, ки дорои ду хутбаи ҳамду сано ва панду насиҳат аст, вочиб гардонид. Рӯзи ҷумъа рӯзест, ки мусалмонон дар як ҷой гирди ҳам меоянд ва аз аҳволи якдигар бохабар мешаванд. Ҳамчунин, дар ин рӯз офариниш комил гардиду Одам офарида шуд ва дар ҳамин рӯз Одам ба биҳишт дароварда шуд ва боз дар ин рӯз аз биҳишт бароварда шуд. Дар ҳамин рӯз дунё ба охир расида, қиёмат фаро мерасад.

Бинобар ин, рӯзи ҷумъа дорои чунин хусусиятҳо ва дарбаргирандаи фазилятҳои фаровон аст ва ҳароина Худованд рӯзи одинаро ба уммати мусалмон хос гардондааст, ки воқеан ин иди мукаммал намудани намозҳои якҳафта, ки онҳо рукни дуввуми Ислом ба шумор мераванд, мебошад.

Иди Рамазон баъди комил кардани рӯзаи моҳи Рамазон, ки рукни чаҳоруми Ислом маҳсуб мегардад, фаро мерасад.

Дарвоқеъ, мусалмонон дар моҳи мазкур бо тоъату ибодати фаровон аз Худованд бахшиши гуноҳон ва раҳои аз оташи дӯзахро металабанд. Баъди пурра сохтани рӯзаи моҳи Рамазон Ҳафтаёло бандагони

рӯзадори хешро бо иде, ки дар он гирдиҳам ҷамъ мешаванд ва Худоро шукру зикр мегӯянд, икром ва меҳмони менамоянд ва ҳар бандаи нақӯкор мукофоту подоши хешро аз тарафи Аллоҳ таъоло дарёфт намуда, ба хонааш хушҳолу сарафроз бармегардад. Эй бандагони Худо, бузуртгарин супориши Худо дар ин рӯз намози ид мебошад, ки далелаш китобу суннат ва иҷмоъи муслимин ба шумор меравад. Чи тавре, ки Ё таъоло фармуда:

﴿قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى ۝ وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّى﴾ سُورَةُ الْأَعْلَى ١٥

«Ба таҳқиқ растагор шуд касе, ки закот дод (яъне садакаи фитрро адо намуд) ва номи Худоро ёд карду намоз(яъне намози идро) барпо намуд» Сураи Аъло, оятҳои 14-15.

Ҳамчунин, Расули ақрам (с) мусалмононро ба рафтани намози ид амр намудааст, ҳатто занони асри Паёмбар (с) ба намози ид мебаромаданд, то аз хайру некӯи ва мавъизаву даъвати мусалмонон баҳраманд гарданд.

Умми Атийя (р) мегӯяд: Рӯзи ид амр мешудем, ки ҳамаги ба намози ид бароем, ҳатто духтари дӯшиза ва зани ҳоиз ҳам мебаромад.

Дар пушти мардон саф мегирифтанд, мисли мардон такбир гуфтаву дуъо мекарданд ва аз баракату сафои рӯзи ид умедвор буданд. Бо чунин ҷамоъат ва ба таври дастачамъи барои намози ид баромадан,

шиъори Исломро, ки иттиҳоду ҳамбастагист, ифода менамояд.

Аз ин рӯ, намози ид яке аз нишонаҳои поки дини мубини Ислом мебошад, ки агар сокинони мусалмони шаҳре бо вучуди имконияту шароит доштан, онро тарк намоянд, бар ҳокиму сарвари давлати Ислом вочиб мегардад, то онҳо дорои иҷрои ин амал адаб диҳад ва водорашон намояд, ки ин вочибро адо намоянд.

Вочиб аст, ки намози ид дар намозгоҳи шаҳр, ба монанди замини дашт гузорида шавад, чи тавре, ки Паёмбари Худо (с) онро дар хориҷи Мадина мегузориданд ва ҳеч ривояте наомада, ки он ҳазрат намози идро беузр дар масҷид гузорида бошанд. Зеро гузоридани намози ид дар хориҷи шаҳр ҳайбату шавкати мусалмононро ошкор намуда, ҳикматҳову фоидаҳои дигар низ дорад, чун эълони шиъори Ислом, дарёфт шудани савоб барои намозгузoron ва адади зиёди намозгузorro ғунҷонидани ҷой.

Бинобар ин, намози ид яке аз мазоҳири шавкату азамати Ислом ба ҳисоб рафта, бояд шахси мусалмон дар ҳозиршавии он сустиву коҳили накунад ва аз ҷамоати мусалмонон канорагири нанамояд.

Иди саввуме, ки аз идҳои муқаррарнамудаи Ислом аст, иди Қурбон мебошад, ки он аз бузургтарину беҳтарини идҳо маҳсуб мегардад. Худованд онро баъди комил кардани ибодати ҳаҷ, ки рукни панҷуми

Ислом мебошад, муқаррар намудааст. Ҳамин тавр, тамоми идҳои исломиро мебинем, ки баъди комил кардану ба охир расонидани ибодатҳо фаро мерасанд. Дар рӯзи иди Қурбон низ бояд Худовандро шукру зикри зиёд бигӯем, ки ба мо тавфиқи тоъату бандаги бахшидааст.

Ғайр аз ин се ид, дигар ягон навъ ид дар Ислом вучуд надорад, на иди зодрӯз, на иди озодии занон, на иди ғалаба, ва ғайра, зеро дигар идҳои навбаромад бидъат буда, дар натиҷаи тақлиди кӯр-кӯрона аз кофирон ба мо расидааст.

Дар таърихи Ислом мусалмонон чи қадар ғалабаву пирӯзиҳои гӯшношунид кардаанд ва ягон идеро барои онҳо муқаррар накардаанд, зеро Худо ва Паёмбараш инро иҷоза надодаанд. Ва бидонед, эй бандагони Худо, ин се иди шаръи фақат барои лаҳву хуши муқаррар нагардидаанд, балки барои зикру ёди Худо ва тоъату истиғфор машрӯъ шудаанд.

Зеро иди мо мусалмонон, чун иди кофирон барои фахру гарданфарози набуда, балки он бояд бо ёду шукри Ҳақ таъоло, бо тоъату ибодати Вай ва садақаву бахшишҳо ба фақирон гузаронида шавад.

Огоҳ бошед, бидонед, шахсе ки идро дарёбад ва зоҳири худро бо либосҳои нав ороиш диҳаду тамоми анвоъи таъомҳоро тановул намояд ва бо пургӯи ва хандаву ботилгӯи машғул шавад, бандаи некбахт ҳисобида намешавад, балки бандаи некбахт касест, ки

Аллоҳ таъоло намозу рӯзаашро пазируфта, лағжишу гуноҳонашро бибахшояд ва дар ниҳояти моҳи Рамазон намози идро гузорида, аз намозгоҳ бо мукофоту икромии илоҳии ба хонааш баргардад.

Эй бандагони Худо, он падарону бародарон ва хешовандонеро ба ёд биёред, ки соли гузашта якҷо бо шумо намози ид гузориданду имрӯз дар миёни шумо нестанд.

Онҳо ба ҷуз амалҳои хеш чизе бо худ набурдаанд. Тамоми молу сарват ва хонаву қасрҳоро гузоштанду рафтанд.

Молу дорои, лашкару қалъаҳо онҳоро аз марг ҳимоят карда натавонист ва низ дар назди Худованд молу фарзанд инсонро ҳеч манфиате намерасонад, ба ҷуз амали солеҳ ва дили пок аз ширку рие.

Бинобар ин, зиндагонии дунё ороиши зоҳирии он шуморо нафиребад, зеро ороиши ҳақиқи, ороиши тақвону Худотарси мебошад. Ҳақтаъоло фармуда:

﴿يٰۤاَيُّهَاۤ اٰدَمَۃُ قَدْ اَنْزَلْنَا عَلَیْكُمْ لِبَاسًا یُّوَارِیۤ سَوْءَۤتِكُمْ وَرِیْثًا وَّلِبَاسًا التَّقْوٰی ذٰلِكَ خَیْرٌۢ ذٰلِكَ مِنْۢ مِّنۡۢ اٰیٰتِ اللّٰهِ لَعَلَّهُمْ یَذَّكَّرُوْنَ ﴿۲۶﴾ سُوْرَةُ الْاَعْرَافِ ۲۶

«Эй фарзандони Одам, мо барои шумо либосе, ки авратҳои шуморо сатр кунад ва ҳамчунин ҷомаҳои зебову нарм фиристодем ва либоси тақворо бар худ лозим гиред, ки ин неқӯтарин ҷомаи шумост» Сураи Аъроф, ояти 26.

Яке аз бандагони солеҳ ва комил ба зинату ороиши мардум дар рӯзи ид нигоҳ карду гуфт: Оё чуз порчаҳое, ки мепӯсад ва гӯште, ки фардо кирмҳо онро мехӯрад, чизи дигареро мебинед? Аз Худо битарсед ва азамату бузургии рӯзи идро ба хотир оред ва биандешед, ки ин рӯз барои чи муқаррар гардидааст? Ва огоҳ бошед, ки бо гузашт ва такрори ин рӯзи ид умрҳои шумо ба охир расида, амалхоятон хотима ёфта, аҷалатон фаро мерасад, бинобар ин, барои ин сафари дуру дароз аз тақво тӯша гиред. Ў таъоло фармуда:

﴿وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذَلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيدُ ﴿١٩﴾ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ذَلِكَ يَوْمَ الْوَعِيدِ ﴿٢٠﴾ وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ ﴿٢١﴾ لَقَدْ كُنْتَ فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا فَكَشَفْنَا عَنْكَ غِطَاءَكَ فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ ﴿٢٢﴾ سُوْرَةُ ق ٢٢﴾

«Ва барости, сакароти марг фаро расид. Ин ҳамон чизе аст, аз он гурез дошти ва дар Сур дамида мешавад, рӯзи ваъдаи азоб аст. Ва ба ҳамроҳи ҳар шахс, ки ворид шавад, равонқунандае ва шоҳиде ҳаст. Ва ту аз ин ғофил буди ва мо аз ту пардаи туро бардоштем ва чашми ту имрӯз тезбин шудааст» Сураи Қоф, оятҳои 19-22.

Бо иҷтимоъу гирдиҳамоии имрӯзаатон, гирдиҳамоии бузурги рӯзи маҳшарро ба ёд биёваред, ки Аллоҳ таъоло дар мавриди он фармуда:

﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّمَن خَافَ عَذَابَ الْآخِرَةِ﴾ ذَلِكَ يَوْمٌ مَّجْمُوعٌ لَهُ النَّاسُ وَذَلِكَ يَوْمٌ مَّشْهُودٌ ﴿١٣٢﴾ وَمَا نُؤَخِّرُهُ إِلَّا لِأَجَلٍ مَّعْدُودٍ ﴿١٣٤﴾ يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلِّمُ نَفْسٌ إِلَّا بِإِذْنِهِ فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ وَسَعِيدٌ ﴿١٣٥﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا فَفِي النَّارِ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَشَهِيقٌ ﴿١٣٦﴾ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيدُ ﴿١٣٧﴾ ﴿وَأَمَّا الَّذِينَ سَعَدُوا فَفِي الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ عَطَاءٌ غَيْرٌ مِّجْدُوزٍ﴾ سُورَةُ هُودٍ ١٠٨

«Ҳар оина дар ин сухан нишонаест, касеро, ки аз азоби охират тарсидааст. Он рӯз рӯзест, ки дар он мардумон ҷамъ карда мешаванд ва он рӯз рӯзест, ки ҳама дар вай ҳозир шаванд.

Ва мавқуф намедорем онро, магар то муддати муайяне.

Рӯзе, ки биёяд, ҳеч кас сухан нагӯяд, магар ба дастури Ҳақ. Пас баъзе аз эшон бадбахт бошанд ва баъзе некбахт. Аммо онон, ки бадбахт шуданд, пас дар оташ бошанд. Эшонро ончо фарёди саҳт ва нолаи зор бошад.

Ҷовидон бошанд дар он муддати бақои осмонҳо ва замин, магар он чиро, ки Парвардигори ту хостааст, ҳар оина Парвардигори ту мекунад он чи мехоҳад. Ва аммо онон, ки некбахт шудаанд, пас дар бихишт бошанд, ҷовидон дар ончо то муддати бақои осмонҳову замин, магар он чиро, ки Парвардигори ту хостааст, бахшише ғайри мунқатеъ» Сураи Ҳуд, оятҳои 103-108.

Эй мардум, аз Худо битарсед ва Ёро барои неъмат
беҳамтои Ислом шукру сипос гӯед, зеро шуморо ба
Ислом ҳидоят намуда, беҳтарин уммат гардонд, ки ба
хотири ҳидояту раҳнамоии мардумон барангехта
шудааст.

Фармудаҳои Ёро ба ҷой биёред ва аз манҳиёт ва
муҳолифати Ислом бипарҳезед ва ба оини Ислом
чанг бизанед, растагор мешавед ва ғайри он дигар
динро напазиред, ки бешак, ҳалок мегардед. Чунончи
Ў таъоло фармуда:

﴿وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ سُورَةُ آلِ
عِمْرَانَ ٨٥

«Ва ҳар кас, ки ғайри Ислом дини дигарро талаб
кунад, пас ҳаргиз аз ӯ қабул карда нахоҳад шуд ва ӯ
дар охира аз зиёнкорон аст» Сураи Оли Имрон,
ояти 85.

Ба миллатҳои гуногуни атрофатон ва ҳаёти пур аз
чаҳолату гумроҳи, ҳамчунин ба мазҳабҳои динҳои
ботил ва гумроҳ ва гурӯҳҳои ба ҳам уфтода бингаред
ва рост гуфта Ҳақтаъоло он ҷо, ки мефармояд:

﴿فَإِنْ ءَامَنُوا بِمِثْلِ مَا ءَامَنْتُمْ بِهِ فَقَدِ اهْتَدَوْا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ
فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ سُورَةُ الْبَقَرَةِ ١٣٧

«Пас агар аҳли китоб ба он чи шумо ба он имон
доред, имон оваранд, пас роҳ ёфтаанд ва агар

баргаштанд, пас чуз ин нест, ки эшон дар мухолифатанд.

Пас зуд бошад, ки Туро Худо ба гирифтани интиқом аз эшон кифоят кунад ва Ў шунавои доност» Сураи Бақара, ояти 137.

Ва ин суннату қонуни Худост дар махлуқоташ, ки ҳар касе ҳақро тарк намояд, ба ботил гирифтор мегардад, чунончи Ўтаъоло фармуда:

﴿فَمَاذَا بَعْدَ الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ﴾ سُورَةُ يُونُسَ ۳۲

«Пас чист баъди ҳақ, магар гумроҳи?» Сураи Юнус, ояти 32.

Воқеияти ин амрро намедонад, магар шахсе, ки дар неъматҳои Исломи зиндагии карда бошад, зеро хусни ҳар чизро нақиз ва зиддаш кашф менамояд, чи тавре, ки ба қадри тандурусти намерасад, магар ҳамон шахсе, ки бемор шудааст ва ба қадри рӯшноии намерасад, магар шахсе, ки дар чоҳи зулмат ва торики афтидааст.

Инчунин, эй бандагони Худо, бидонед, ки дини Исломи танҳо ба мансубият ва номгузори бидуни побандии ба аҳком ва фармудаҳои он нест.

Дар ҳақиқат, Исломи аркон, шариати ва суннатҳои дорад, ки ҳам ибодати Офаридгор ва ҳам эҳсонӣ нақӯи нисбати махлуқоти Ўро дар бар мегирад.

Мусалмони воқеи касест, ки воҷиботро анҷом дода, аз ҳаромҳо бипарҳезад. Намозро барпо дошта, закоти молашро бидиҳад, ҳамчунин моҳи Рамазонро рӯза

гираду ҳаҷчи хонаи Худоро анҷом диҳад ва низ вазифаи амри маъруф ва наҳйи мункаро ба ҷо орад. Муслмони воқеи касест, ки муслмонони дигар дар хунҳо, молҳову обрӯяшон аз дасту забонаш эмин бошанд. Бинобар ин, аз куштани нафсе, ки Худованд қатлашро ҳаром кардааст, бипарҳезед ва аз ҳар навъ озордиҳии муслмонон дури ҷӯед. Ў таъоло фармуда:

﴿مُبِينًا﴾ سُورَةُ الْأَحْزَابِ ٥٨

«Ва онон, ки мардони муслмон ва занони муслмонро ба ғайри гуноҳе, ки ба амал оварда бошанд, меранҷонанд, пас ҳар оина бори бӯхтон ва гуноҳи зоҳирро бардоштанд» Сураи Аҳзоб, ояти 58. Эй муслмонон, чашмонатонро аз дидани ҳаром бипӯшед, зеро нигоҳи ҳаром тире аз тирҳои Иблис мебошад, ки боиси пайдошавии шаҳват дар дил ва афтидан дар гуноҳ мегардад. Тавозӯю фурутанро пеша кунед, зеро Худованд мутақаббироноро дӯст намедорад.

Занону духтарони худро ба сатру ҳиҷоб побанд созед ва аз ихтилот ва омезиш ва хилват кардан бо мардони номаҳрам манъ намоед. Расули акрам (с) фармуда: «Ҳар ки ба Худо ва рӯзи охират имон дошта бошад, ҳеҷ гоҳ бо зане ҳамроҳаш маҳрамаш нест, хилват намекунад (танҳо наменишинад), зеро савумин шарикӣ он ду шайтон мегардад» (Ривояти Аҳмад).

Аллоҳ таъоло боз мефармояд:

﴿أَوْفُوا الْكَيْلَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ ﴿٧٨﴾ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ﴿٧٩﴾ وَلَا

تَبَخَسُوا نَاسًا أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعَثُوا فِي الْأَرْضِ مُمْسِدِينَ ﴿٨٠﴾ سُوْرَةُ الشُّعْرَاءِ ١٨٣

«Паймонаро тамом паймоед ва аз зиёндиҳандагон мабошед. Ва бо тарозуи дуруст вазн кунед ва ба мардумон чизҳои эшонро ноқис надиҳед ва дар замин дар табоҳи мақӯшед» Сураи Шуъаро, оятҳои 181-183.

Ва низ аз фиребу хиёнат дар хариду фурӯш ва тамоми муомилаҳои худ ҳазар намоед, зеро хиёнату фиреб зулм аст ва зулм торикиҳои рӯзи қиёмат мебошад ва ҳар ки мусалмононро бифиребад, аз мусалмонон ҳисобида намешавад.

Расули Худо (с) фармуданд: «Ҳар касе моро хиёнат кунад, пас ӯ аз мо нест» (Ривояти Муслим).

Аз фиску фучур дар чанчолҳову даъвоҳое, ки миёни шумо рух медиҳад ва низ аз савганду гувоҳии бардурӯғ ҳазар намоед. Ҳақ таъоло мефармояд:

﴿إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ وَلَا

يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٧﴾ سُوْرَةُ آلِ

عِمْرَانَ ٧٧

«Ҳар оина касоне, ки ба ивази паймоне, ки бо Худо бастанд ва ба ивази савгандони хеш баҳои андакро меситонанд, барои ин гурӯҳ ҳеҷ баҳрае дар охираат нест ва Худо сухан нагуяд бо эшон ва нигоҳ накунад

ба сӯи эшон рӯзи қиёмат ва эшонро пок насозад ва эшонро азоби дарднок аст» Сураи Оли Имрон, ояти 77.

Аз гирифтани ришва ва хӯрдани рибо ва моли ятим парҳез намоед, зеро ин амалҳо гуноҳи кабира ва палидтарин роҳҳои касби мол ба шумор мераванд, ки боиси ғазаби Худо ва оташи дӯзах мегарданд. Ҳамчунин, судхӯри ва хӯрдани моли ятим ҳаром буда, ахлоқи ҳамидаи инсониро маҳв менамояду ҷомаеҳоро аз байн мебарад.

Эй бандагони Худо, аз Офаридгор битарсед ва бидонед, ки беҳтарин сухан Китоби Худо ва беҳтарин роҳ, роҳи Муҳаммад (с) аст ва бадтарин корҳо чизҳои навпайдо мебошад. Ҳамеша бо ҷамоати мусалмонон бошед ва ҳар ки аз ҷамоати мусалмонон ҷудо гардад, ба дӯзах гирифта ояд.